

וכן גבי אלישע דכתיב "ויקם וילך אחריה" [של האשה השונמית] — האם הכי נמי נימא שעם הארץ היה!?

אלא, על כרחך, הכונה היא שהלך אלקנה והלך אלישע אחרי דבריה ועצתה.

אם כן, הכי נמי גבי מנוח, איכא לפרושי, שהלך מנוח אחרי דבריה ועצתה של אשתו.

אמר רב אשי: ולמאי דאמר רב נחמן שהלך מנוח אחר אשתו ממש, ומנוח עם הארץ היה, צריך לומר כי אפילו כי רב [עם תינוקות של בית רבן — רש"י ברכות דף ס"א] נמי לא קרא.

שלא ידע מנוח את הלימוד מהא דכתיב "ותקם רבקה ונערוותיה, ותרכבנה על הגמלים, ותלכנה אחרי האיש". דמשמע: ולא לפני האיש! (20)

אמר רבי יוחנן: אם ניצבת בפני האדם הברירה לילך ללכת אחרי ארי או אחר אשה — ילך אחרי ארי למרות הסכנה לחייו, ולא אחרי אשה [אשת איש].

וכן אם אי אפשר לו להמלט [מהרש"א]: ילך אחרי אשה ולא אחרי (עבודת כוכבים) [בית מינות — משמעות רש"י]. כי שמא ימשך אחריה. וכתיב: הרחק מעליה דרכך. ואמרינן: זו האפיקורסות.

ואם אינו יכול לימלט, לך אחורי (עבודת

כוכבים) [בית מינות] ולא אחורי בית הכנסת בשעה שמתפללין, שנראה ככופר, שעומד מאחרי בית הכנסת ואינו נכנס. (21)

והשתא הדרינן לשאר מימרותיו של רבי ירמיה בן אלעזר:

ב. מנודה:

ואמר רבי ירמיה בן אלעזר: כל אותן השנים מאה ושלושים שנה שהיה אדם הראשון בנדוי — שהיה נזוף כשגער בו הקב"ה, ואמר לו: המן העץ אשר צויתיך לבלתי אכל ממנו אכלת, וקללו — הוליד רוחין ושדיון ולילין [מיני מזיקין הן].

שנאמר "ויחי אדם שלשים ומאת שנה, ויולד בדמותו כצלמו".

מכלל זה אתה למד דעד האידנא — לאו כצלמו אוליד.

מיתיבי: היה רבי מאיר אומר: אדם הראשון — חסיד גדול היה.

כיון שראה שנקנסה מיתה על ידו לכל בני האדם, כשאכל מעץ הדעת, ישב בתענית מאה ושלושים שנה [כיום]. ופירש מן האשה מאה ושלושים שנה, והעלה זרזי [חגורות] תאנים על בשרו, מאה ושלושים שנה.

והשתא תיקשי: כיון שפירש מן האשה, היכי אמרת שהוליד בשנים אלו?

ומשמע שהלך אחריה, ראה שם. ובמהרש"ל שם ביאר באופן אחר

20. וכיון שנערוותיה פנויות היו, ואפילו הכי לא הלך האיש אליעזר אחריהן, הוא הדין שאין

לאדם לילך אפילו אחר אשתו — גאון יעקב.

21. וברש"י ברכות דף סא: "דכיון שאינו נכנס, נראה כפורק עול ומבזה בית הכנסת".